

Valsts augu
aizsardzības dienests

VAAD un bioloģiskā lauksaimniecība

Anitra Lestlande

Integrētās augu aizsardzības daļas vadītāja

Dobeles

05.04.2019.

Valsts augu
aizsardzības dienests

VAAD

- 1. Sēklas, stādi**
- 2. Mēslošanas līdzekļi**
- 3. Augu aizsardzības līdzekļi**
- 4. Augu karantīna**

Valsts augu
aizsardzības dienests

Sēklas, stādi

✓ **Sēklaudzētāju reģistrācija**

✓ **Sēklu sertifikācija:**

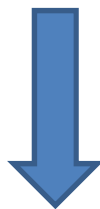
- Lauku apskate
- Sēklu kvalitātes novērtēšana

*Bioloģiskas izcelsmes sēklas materiāls
pakļauts tādām pašām sēklu
sertifikācijas procesam kā
konvencionālas izcelsmes sēklas
materiāls, līdz ar to tas atbilst augstām
kvalitātes prasībām.*

Valsts augu
aizsardzības dienests

Sēklas, stādi **Bioloģiskajā ražošanā**

**tikai tāds sēklas un veģetatīvās
pavairošanas *materiāls, kas iegūts ar*
bioloģiskās ražošanas metodi**

**bioloģiskās lauksaimniecības šķirņu
sēklu/veģetatīvā pavairošanas materiāla
uzskaites datu bāze**

Valsts augu
aizsardzības dienests

Sēklas, stādi

- ✓ **Datu bāzē ievieto informāciju par Latvijā pieejamo bioloģiskas izcelsmes sēklas/sēklas kartupeļu/veģetatīvo pavairošanas materiālu**
- ✓ **Katrai sugai tiek noteikts pēdējais iesniegtās informācijas atjaunošanas termiņš, pēc kura datu bāzē vairs netiek pievienota informācija par jaunām partijām**

Valsts augu
aizsardzības dienests

Sēklas, stādi

Sēklas materiālam un sēklas kartupeļiem:

- segto platību dārzeņiem – **20.01**;
- vasarāju labībai, lopbarības augiem, liniem, vasaras rapsim, vasaras ripsim un pārējiem eļļas augiem un šķiedraugiem, kā arī atklātā lauka dārzeņiem – **5.02**;
- kartupeļiem – **5.04**;
- ziemas rapsim, ziemas ripsim – **20.07**;
- ziemāju labībām – **5.09**.

Citam veģetatīvajam pavairošanas materiālam:

- dārzeņiem un citiem lakstaugiem – **5.04**;
- zemenēm – **20.07**;
- augļu kokiem un krūmogulājiem – **10.05** un **5.09**.

Valsts augu
aizsardzības dienests

Sēklas, stādi

✓ **Datu bāzē informāciju aktualizē 3 darbdienu laikā pēc informācijas saņemšanas no sēklaudzētāja par izmaiņām pieejamajā daudzumā**

✓ **Pēc pēdējā iesniegtās informācijas atjaunošanas termiņa datu bāzē VAAD izvērtē un pieņem lēmumu par individuālo atļauju piešķiršanu attiecīgajām sugām**

Valsts augu
aizsardzības dienests

Sēklas, stādi

Sākums > Reģistri un saraksti > Bioloģiskā lauksaimniecība > Pieejamo bioloģiskās lauksaimniecības sēklu un sēklas kartupeļu datu bāze

Suga: < ... >
 Šķirne: < ... >
 Meklēt

Dati pēdējo reizi atjaunoti 2019.04.02. 9:26:57

Dokuments (derīguma termiņš)	Daudzums	Suga, Šķirne	Kvalitātes kategorija	Pieejams no	Pārdevējs
42SS0035-18; 42SP0611-19(26.03.2020)	2680 kg	Griķi, 'Aīva'	C	25.01.2018	VILARIJA - Dimdas, Stalbes pagasts, Pārgaujas novads, LV-4151 Mob: 29256585 E-pasts: artis.reizins@gmail.com
42SS0054-18; 42SP0003-19(13.01.2020)	7100 kg	Griķi, 'Aīva'	C	02.02.2018	KALNA SMĪDES 1 - Kalna Smīdes, Drabešu pagasts, Amatas novads, LV-4139 Mob: 29133283 E-pasts: ugis@biomedus.lv
42SS0055-18; 42SP0005-19(13.01.2020)	2250 kg	Griķi, 'Aīva'	C	02.02.2018	KALNA SMĪDES 1 - Kalna Smīdes, Drabešu pagasts, Amatas novads, LV-4139 Mob: 29133283 E-pasts: ugis@biomedus.lv
10SS2672-18(07.11.2019)	1400 kg	Sarkanais āboliņš, 'Raunis (Priekuļu 66)'	C	28.11.2018	Jurbrenči - Jurbrenči, Siguldas pagasts, Siguldas novads, LV-2150 Mob: 29469963 E-pasts: jurbrenci@inbox.lv
10SS2671-18(07.11.2019)	1600 kg	Sarkanais āboliņš, 'Raunis (Priekuļu 66)'	C	28.11.2018	Jurbrenči - Jurbrenči, Siguldas pagasts, Siguldas novads, LV-2150 Mob: 29469963 E-pasts: jurbrenci@inbox.lv
10SS2669-18(07.11.2019)	1200 kg	Sarkanais āboliņš, 'Raunis (Priekuļu 66)'	C	28.11.2018	Ingrīda Vāvere - Jurbrenči, Siguldas pagasts, Siguldas novads, LV-2150 Mob: 29469963 E-pasts: jurbrenci@inbox.lv
10SS2670-18(07.11.2019)	560 kg	Sarkanais āboliņš, 'Raunis (Priekuļu 66)'	C	28.11.2018	Ingrīda Vāvere - Jurbrenči, Siguldas pagasts, Siguldas novads, LV-2150 Mob: 29469963 E-pasts: jurbrenci@inbox.lv
10SS3092-18(27.12.2019)	2610 kg	Griķi, 'Aīva'	C	04.01.2019	Latvijas Lauksaimniecības universitāte - Lielā iela 2, Jelgava, LV-3001 Tālrunis: 63005629 Fakss: 63005629 E-pasts: janis.vigovskis@llu.lv ; viskriveri@llu.lv
10SS2948-18(09.12.2019)	1700 kg	Griķi, 'Aīva'	B	07.01.2019	GAIKĒNI - Gaikēni, Kauguru pagasts, Beverīnas novads, LV-4224 Tālrunis: 29194576 E-pasts: martins.gaikens@inbox.lv
10SS2809-18(22.11.2019)	2430 kg	Griķi, 'Aīva'	C	07.01.2019	GAIKĒNI - Gaikēni, Kauguru pagasts, Beverīnas novads, LV-4224 Tālrunis: 29194576 E-pasts: martins.gaikens@inbox.lv
10SS2540-18(28.10.2019)	800 kg	Sarkanais āboliņš, 'Raunis (Priekuļu 66)'	B	24.01.2019	Agroresursu un ekonomikas institūts - Zinātnes iela 2, Priekuļi, Priekuļu pagasts, Priekuļu novads, LV-4126 Tālrunis: 64130162, 67552909 Mob: 25674489, 26406167, 28605145 Fakss: 6751789 E-pasts: ilona.alekse@arei.lv
10SS2539-18(28.10.2019)	180 kg	Sarkanais āboliņš, 'Raunis (Priekuļu 66)'	C	24.01.2019	Agroresursu un ekonomikas institūts - Zinātnes iela 2, Priekuļi, Priekuļu pagasts, Priekuļu novads, LV-4126 Tālrunis: 64130162, 67552909 Mob: 25674489, 26406167, 28605145 Fakss: 6751789 E-pasts: ilona.alekse@arei.lv
42SS0016-19(16.01.2020)	18400 kg	Sējas zirņi, 'Alvesta'	C2	30.01.2019	KALNA SMĪDES 1 - Kalna Smīdes, Drabešu pagasts, Amatas novads, LV-4139 Mob: 29133283 E-pasts: ugis@biomedus.lv

Valsts augu
aizsardzības dienests

Sēklas, stādi

Sākums > Reģistri un saraksti > Bioloģiskā lauksaimniecība > Pieejamo bioloģiskās lauksaimniecības veģetatīvās pavairošanas materiālu datu bāze

Botāniskais nosaukums: < . . . >
Šķirne: < . . . >
Uzņēmums: Chaenomeles (krūmcidonijas)
Ribes nigrum (upenes)

Sākums > Reģistri un saraksti > Bioloģiskā lauksaimniecība > Pieejamo bioloģiskās lauksaimniecības veģetatīvās pavairošanas materiālu datu bāze

Botāniskais nosaukums: Chaenomeles (krūmcidonijas)
Šķirne: < . . . >
Uzņēmums: < . . . >

Meklēt

Pēdējo reizi dati atjaunoti 2018.12.12. 11:32:46

Botāniskais nosaukums	Šķirne	Masa, Daudzums	Pārdevējs	Pieejams No
Chaenomeles (krūmcidonijas)		20000 gab.	Lejas Kārkli, ZS, 44101037408, Lejaskārkli, Vaidavas pagasts, Kocēnu novads, LV-4228	10.04.2019.

1

Sākums > Reģistri un saraksti > Bioloģiskā lauksaimniecība > Pieejamo bioloģiskās lauksaimniecības veģetatīvās pavairošanas materiālu datu bāze

Botāniskais nosaukums: Ribes nigrum (upenes)
Šķirne: < . . . >
Uzņēmums: < . . . >

Meklēt

Pēdējo reizi dati atjaunoti 2018.12.12. 11:32:46

Botāniskais nosaukums	Šķirne	Masa, Daudzums	Pārdevējs	Pieejams No
Ribes nigrum (upenes)	'Ben Tirran'	100000 gab.	Krogzeme, SIA, 40103233891, "Vīnkalniņi", Viļķenes pag., Limbažu nov., LV-4050 Tel: 29109041	01.10.2018.
Ribes nigrum (upenes)	'Tisel'	100000 gab.	Krogzeme, SIA, 40103233891, "Vīnkalniņi", Viļķenes pag., Limbažu nov., LV-4050 Tel: 29109041	01.10.2018.
Ribes nigrum (upenes)	'Ruben'	100000 gab.	Krogzeme, SIA, 40103233891, "Vīnkalniņi", Viļķenes pag., Limbažu nov., LV-4050 Tel: 29109041	01.10.2018.
Ribes nigrum (upenes)	'Tihope'	100000 gab.	Krogzeme, SIA, 40103233891, "Vīnkalniņi", Viļķenes pag., Limbažu nov., LV-4050 Tel: 29109041	01.10.2018.

1

Valsts augu
aizsardzības dienests

Sēklas, stādi

- ✓ **ES dalībvalstis var atļaut bioloģiskajā ražošanā izmantot sēklas un veģetatīvās pavairošanas materiālu, kas nav ražots ar bioloģiskās ražošanas metodi, ja audzētāji nevar iegūt pavairošanas materiālu, kas ražots ar bioloģiskās ražošanas metodi**
- ✓ **Latvijā atļauju izmantot konvencionālas izcelsmes sēklas un veģetatīvo pavairošanas materiālu bioloģiskajā lauksaimniecībā**
izsniedz VAAD

Valsts augu
aizsardzības dienests

Sēklas, stādi

Ir divu veidu atļaujas:

Vispārējā atļauja – ar VAAD lēmumu tiek noteiktas sugas vai konkrētas šķirnes, kurām attiecīgajā laika periodā ir piešķirta vispārējā atļauja izmantot bioloģiskajā lauksaimniecībā tādu sēklas (sēklu maisījumu), sēklas kartupeļu un citu veģetatīvo pavairošanas materiālu, kas nav iegūts ar bioloģiskās lauksaimniecības ražošanas metodi. Nav jāmaksā valsts nodeva.

Individuālā atļauja – pēc pieprasījuma tiek izsniegta konkrētai fiziskai vai juridiskai personai atļauja noteiktā laika periodā izmantot bioloģiskajā lauksaimniecībā tādu sēklas (sēklu maisījuma), sēklas kartupeļu un citu veģetatīvo pavairošanas materiālu, kas nav iegūts ar bioloģiskās lauksaimniecības ražošanas metodi. Par individuālās atļaujas izsniegšanu ir maksājam valsts nodeva.

Valsts augu
aizsardzības dienests

Sēklas, stādi

Visām sugām, kurām piešķirta vispārējā atļauja,
attiecīgajā gadā ir atļauts izmantot bioloģiskajā
lauksaimniecībā to sēklas vai veģetatīvo pavairošanas
materiālu, kas nav iegūts ar bioloģiskās lauksaimniecības
ražošanas metodi.

***Sugām, kurām piešķirta vispārējā atļauja, netiek
izsniegta individuālā atļauja!!!***

Valsts augu
aizsardzības dienests

Sēklas, stādi

Par VAAD
Kontaktinformācija
Pakalpojumi
Veidlapas, iesniegumi
Normatīvie akti
Reģistri un saraksti
Augu aizsardzība
Augu karantīna
Augu šķīmes
Sēklu sertifikācija
Mēslošanas līdzekļi, substrāti un mēslošanas plāni
Bioloģiskā lauksaimniecība
Ģenētiski modificētie organismi
Augļkoku, ogulāju un dārzeņu audzētāju reģistrs
Informācija sabiedrībai
Augu aizsardzības apmācību KALENDĀRS
Sabiedrības līdzdalība
Jautājumi un atbildes
Publiskie iepirkumi
Budžets
Lapas karte
Saites
Projekti

Meklēšana

[Izdrukas versija](#)

Sākums > Reģistri un saraksti > Bioloģiskā lauksaimniecība > Vispārējās atļaujas > Vispārējās atļaujas veģetatīvajam pavairošanas materiālam (izņemot sēklas kartupeļus)

Ģinšu un sugu saraksts, kurām piešķirta vispārējā atļauja izmantot konvencionālas izcelsmes veģetatīvo pavairošanas materiālu (izņemot sēklas kartupeļus) bioloģiskās produkcijas ražošanai 2018. gadā

Nr.p.k.	Ģints, sugas zinātniskais nosaukums	Ģints, sugas nosaukums	Atļaujas termiņš
1.	Augu ģintis un sugas		
1.1.	<i>Actinidia</i> Lindl.	Aktinīdijas	01.01.2018.-31.12.2018.
1.2.	<i>Amelanchier</i> Med.*	Korintes	01.01.2018.-31.12.2018.
1.3.	<i>Aronia</i> L.	Aronijas	01.01.2018.-31.12.2018.
1.4.	<i>Chaenomeles japonica</i> (Thunb.) Lindl. Ex Spach*	Japānas krūmīdonijas jeb henomeles	01.01.2018.-31.12.2018.
1.5.	<i>Cornus mas</i> L.	Kizili	01.01.2018.-31.12.2018.
1.6.	<i>Corylus avellana</i> L.	Parastā lazda	01.01.2018.-31.12.2018.
1.7.	<i>Cydonia oblonga</i> Mill.*	Parastā cidonija	01.01.2018.-31.12.2018.
1.8.	<i>Fragaria</i> L.	Zemenes	01.01.2018.-31.12.2018.
1.9.	<i>Hippophae rhamnoides</i> L.	Parastais smiltsērķšķis	01.01.2018.-31.12.2018.
1.10.	<i>Juglans regia</i> L.	Riekstu koks	01.01.2018.-31.12.2018.
1.11.	<i>Lonicera</i> L.	Sausserži	01.01.2018.-31.12.2018.
1.12.	<i>Lycium barbarum</i> L.	Godži koki	01.01.2018.-31.12.2018.
1.13.	<i>Malus</i> Mill.*	Ābeles	01.01.2018.-31.12.2018.
1.14.	<i>Morus</i> L.	Zīdkoki	01.01.2018.-31.12.2018.

Valsts augu
aizsardzības dienests

Sēklas, stādi

Individuālo atļauju drīkst piešķirt VIENĪGI šādos gadījumos:

- a) neviena šīs sugas šķirne nav iekļauta bioloģiskās lauksaimniecības šķirņu sēklu uzskaites datu bāzē;
- b) neviens piegādātājs pirms sējas vai stādīšanas nevar piegādāt sēklas vai sēklas kartupeļus, kaut gan lietotājs sēklas vai sēklas kartupeļus ir pasūtījis laikus;
- c) šķirne, ko lietotājs vēlas iegūt, nav iekļauta bioloģiskās lauksaimniecības šķirņu sēklu uzskaites datu bāzē, un lietotājs spēj pierādīt, ka neviena no iekļautajām tās pašas sugas alternatīvām nav piemērota, lai veiktu ražošanu;
- d) šķirni vēlas izmantot pētniecībā, neliela apjoma lauka izmēģinājumos un izmantot šķirnes saglabāšanas mērķiem, tam piekrīt dalībvalsts kompetentā iestāde.

[Sākums](#) > [Pakalpojumi](#) > [Bioloģiskajiem audzētājiem](#) > [Atļauja](#)

[sēklu/pavairojamā materiāla izmantošanai, kas nav bioloģiski audzēts](#)

Valsts augu
aizsardzības dienests

Mēslošanas līdzekļi

ML reģistrācija atbilstoši NA + bio I/s kontroles institūcijas izsniegts sertifikāts, kas apliecina ML atbilstību marķēšanai vai etiķēšanai ar norādi "Bioloģiskā lauksaimniecība"

VAAD atļauj iekļaut ML etiķetes vai marķējuma oficiālajā sadaļā

Pēc reģistrēšanas VAAD mājaslapā pie konkrētā ML vai SB pievieno **"Bioloģiskā lauksaimniecība"**

Valsts augu
aizsardzības dienests

Mēslošanas līdzekļi

Sākums > Reģistri un saraksti > Mēslošanas līdzekļi, substrāti un mēslošanas plāni > Mēslošanas līdzekļu un substrātu saraksts

Mēslošanas līdzekļa statuss: Reģistrēts

☒ Bioloģiskā lauksaimniecība
☒ Atļauts izmantot bioloģiskajā lauksaimniecībā
☐ AN SLĀPEKLIS > 16%
☐ Anulēts

Apliecības/atļaujas numurs:

Nosaukums:

Ražotājs:

Reģistrētājs/pieteicējs:

Mēslošanas līdzekļa veids - grupa: < ... >

Mēslošanas līdzekļa veids - apakšgrupa: < ... >

Meklēt Iztīrīt Drukāt

ML statuss	Tirdzniecības nosaukums (oficiālais nosaukums vai grupa)	ML Tips / Apliecības vai Atļaujas nr	Ražotājs, Valsts	Reģistrētājs / pieteicējs	Reģistrācijas / uzskaites / atzišanas datums	Detalās	N	P2O5	K2O	Ca	Mg	Na	S	B	Co	Cu	Fe	Mn	Mo	Z
Reģistrēts	EKOTRI biokomposts (Apstrādāts organiskais mēslošanas līdzeklis)	G0.06 - 0807 - 12	EKOTRI SIA, Latvija	EKOTRI SIA	03.01.2012	Bioloģiskā lauksaimniecība līdz 15.09.2019	0,5	0,3	0,8											
Reģistrēts	EKOTRI VERMIKOMPOSTS (Apstrādāts organiskais mēslošanas līdzeklis)	G0.06 - 0808 - 12	EKOTRI SIA, Latvija	EKOTRI SIA	29.07.2015	Bioloģiskā lauksaimniecība līdz 15.09.2019	1,0	0,5	1,0											
Reģistrēts	Biohumuss (slieku komposts) (Apstrādāts organiskais mēslošanas līdzeklis)	G0.06 - 0817 - 12	EKO ZEME SIA, ...	EKO ZEME SIA	15.02.2012	Atļauts izmantot bioloģiskajā lauksaimniecībā	0,5	0,3	0,5											

Valsts augu
aizsardzības dienests

Mēslošanas līdzekļi

Augšņu agroķīmiskā izpēte 2018. gadā:

- 406 saimniecībās (BLS -23 – 5%)**
- 32 948 ha (BLS - 933 ha)**

Valsts augu
aizsardzības dienests

Mēslošanas līdzekļi

- 1. AAI izpildes termiņš: 9 mēneši jāplāno savlaicīgi**
- 2. Nosaka:**
 - **organisko vielu saturu, augsnes reakciju pH, augiem izmantojamā fosfora (P_2O_5) un kālija (K_2O) saturu,**
 - **pēc pieprasījuma arī citus rādītājus - Mg, Ca, S- SO_4 , B, Cu, Mn, Fe, Na.**
- 3. Vidējās izmaksas: 7-8 EUR/ha (atkarīgs no platības un paraugu skaita).**

Valsts augu
aizsardzības dienests

Mēslošanas līdzekļi

4. Pieteikšanās pakalpojumam:

- **Lauku atbalsta dienesta elektroniskā pieteikšanās sistēmā (LAD EPS)**

pieteikuma apstrāde notiek ātrāk

- **e-pasts,**
- **pasts,**
- **klātienē VAAD.**

Valsts augu
aizsardzības dienests

Mēslošanas līdzekļi

- ✓ **Pieļaujamais ar kūtsmēsliem un digestātu iestrādātais slāpekļa daudzums - **170 kg/ha gadā (tīrvielā)****
- ✓ **Iestrādes laika ievērošana pamatmēslojumam:**
 - **pakaišu kūtsmēsli/digestāts – 24 h,**
 - **šķidrmēsli/virca – 12 h**
- ✓ **Digestātam pirms izkliedes – mēslošanas līdzekļu jomā akreditētas laboratorijas analīzes**

Valsts augu
aizsardzības dienests

Mēslošanas līdzekļi

Mēslošanas līdzekļus (t.sk. digestātu) ir aizliegts izkliedēt

- **uz sasalušas, pārmitras vai ar sniegu klātas augsnes**
- **10 m platā joslā no virszemes ūdensobjektiem to aizsargjoslās**
- **bakterioloģiskajās aizsargjoslās ap ūdens ņemšanas vietām**
- **atsevišķās īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un to daļās (piemēram, mikroliegumos)**

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu aizsardzības līdzekļi

Bioloģiskajā lauksaimniecībā atļautie AAL:

05.04.2019 – 13:

**Cervacol extra, Champion 50 WG,
Ferramol, Fibro, Mycostop, NeemAza-T/S,
Rotstop, Rotstop SC, Serenade Aso, SLUXX
HP, Trico, WAM extra, Wöbra**

Valsts augu
aizsardzības dienests

<http://vaad.gov.lv/>

Sākums > Reģistri un saraksti > Augu aizsardzība > Augu aizsardzības līdzekļu saraksts

Augu aizsardzības līdzekļu saraksts parāda līdzekļus, ko uz šo brīdi drīkst izplatīt, lietot vai izlietot. Ja vēlaties sameklēt jums interesējošo augu aizsardzības līdzekli pēc citiem kritērijiem (piemēram, pēc tā sastāvā esošās darbīgās vielas, reģistrācijas īpašnieka nosaukuma, lietošanas kategorijas u.c), tad izvēlieties paplašināto meklēšanu. Lai izlasītu tabulas kolonās lietoto saīsinājumu atšifrējumus, lūdzu, uzbīdīt peles kursoru uz tā.

Augu aizsardzības līdzekļa tips: < . . . >

Augu aizsardzības līdzekļa nosaukums:

AAL Atļauts lietot bioloģiskajā ražošanā
paplašinātā meklēšana

Meklēt Iztīrīt Lejuplādēt/Drukāt

Atrasti 13 augu aizsardzības līdzekļi.

Reģ.Nr./PT atļ.Nr.	AAL nosaukums	Lietošanas kategorija	Reģistrācijas klase
Preparatīvā forma	AAL reģistrācijas īpašnieks		
	Reģistrācijas termiņš		
Darbīgās vielas nosaukums un saturs	Klasifikācija	Atļautais lietojums	Marķējumi
0337 Cervacol extra		R/B	3
pasta	Cheminova Deutschland GmbH & Co. KG 08.10.2009.-07.10.2019.		
Kvarca smiltis 251 g/kg	Klasifikācija	Atļautais lietojums	Marķējumi
0139 Champion 50 WG		Ba/F/B	2

Valsts augu
aizsardzības dienests

<http://noverojumi.vaad.gov.lv>

INTEGRĒTĀ AUGU AUDZĒŠANA UN KAITĪGO ORGANISMU MONITORINGS

KARTE

JAUNUMI

INTEGRĒTĀ
AUDZĒŠANA

KULTŪRAUGU
FENOLOGĪJA

KAITĒKĻU
FENOLOGĪJA

AUGU SLIMĪBU
ATTĪSTĪBAS ĪPATNĪBAS

NEZĀL
ATTĪST

Integrētā audzēšana

Integrētās augu aizsardzības
kultūrspecifiskās vadlinijas

Kultūraugu šķirņu apraksti

Informācija lēmuma pieņemšanai
par AAL lietošanu

Augsne un mēslošana

Integrētajā augu aizsardzībā
lietojamie augu aizsardzības līdzekļi

Normatīvie akti, metodikas un
veidlapu paraugi

Valsts augu
aizsardzības dienests

<http://noverojumi.vaad.gov.lv>

Graudaugiem

Dārzeņiem, kartupeļiem, garšaugiem

Kukurūzai

Pupām, zirņiem, sojai, lucernai, āboliņam

Augļaugiem un ogulājiem

Mežsaimniecībā

Stādiem, stādaudzētavām, krāšņumaugiem

Liniem, kaņepēm

Sēnēm

Stiebrzālēm

Alternatīvas augu slimību un kaitēkļu ierobežošanā

Latvijā reģistrēti augu aizsardzības līdzekļi, kurus atļauts lietot bioloģiskajā lauksaimniecībā

Valsts augu
aizsardzības dienests

<http://noverojumi.vaad.gov.lv>

Latvijā reģistrētie augu aizsardzības līdzekļi, kurus atļauts lietot bioloģiskajā lauksaimniecībā

(apstiprināts uz 11.05.2018.)

Augu aizsardzības līdzeklis (darbīgā viela/aktīvā sastāvdaļa)	Reģ. klase	Lietošanas kategorija	Apstrādājamais kultūraugs	Specifiskas norādes (Regula (ES) Nr. 2016/673 II pielikums)
NeemAzal- T/S (azadiraktīns- A, 10 g/l)	2/3	I/A	Kartupeļi, galviņkāposti, Briseles kāposti, Savoņas kāposti, gurķi, ķirbji, cukīni, kabači, tomāti, baklažāni, pipari, garšaugi (izņemot maurlokus), spināti, skābenes, portulaki, lapu bietes, ābeles, cidonijas, vīnogulāji (neražojoši stādījumi, dēstu un mātes augu stādījumi), krāšņumaugi, dekoratīvie augi, izņemot skujkokus, ozoli	
Fibro (parafīnēļa, 797 g/l)	2	I/A	Kartupeļi, ābeles, bumbieres, ķirši, plūmes	
Champion 50 WG (vara hidroksīds (kā varš) 500	2	F	Ābeles, bumbieres, kartupeļi, vīnogas, ķirši, plūmes, upenes, jāņogas, ērkšķogas, avenas, kazenēs, krūmmellenes,	Atļauts izmantot līdz 6 kg vara uz hektāru gadā.

Valsts augu
aizsardzības dienests

<http://noverojumi.vaad.gov.lv>

INTEGRĒTĀ AUGU AUDZĒŠANA UN KAITĪGO ORGANISMU MONITORINGS

KARTE

JAUNUMI

INTEGRĒTĀ
AUDZĒŠANA

KULTŪRAUGU
FENOLOGĪJA

KAITĒKĻU
FENOLOGĪJA

AUGU SLIMĪBU
ATTĪSTĪBAS ĪPATNĪBAS

NEZĀL
ATTĪST

Integrētā audzēšana

Integrētās augu aizsardzības
kultūrspecifiskās vadlinijas

Kultūraugu šķirņu apraksti

Informācija lēmuma pieņemšanai
par AAL lietošanu

Augsne un mēslošana

Integrētajā augu aizsardzībā
lietojamie augu aizsardzības līdzekļi

Normatīvie akti, metodikas un
veidlapu paraugi

Valsts augu
aizsardzības dienests

<http://noverojumi.vaad.gov.lv>

INTEGRĒTĀ AUGU AUDZĒŠANA UN KAITĪGO ORGANISMU MONITORINGS

KARTE

JAUNUMI

INTEGRĒTĀ
AUDZĒŠANA

KULTŪRAUGU
FENOLOĢIJA

KAITĒKĻU
FENOLOĢIJA

AUGU SLIMĪBU
ATTĪSTĪBAS ĪPATNĪBAS

NEZĀĻU
ATTĪSTĪBAS ĪPATNĪBAS

INTEGRĒTĀS AUGU
AIZSARDZĪBAS
KULTŪRSPECIFISKĀS
VADLĪNIJAS

INFORMĀCIJA LĒMUMA
PIEŅĒMŠANAI PAR AAL
LIETOŠANU

INTEGRĒTĀJĀ AUGU
AIZSARDZĪBĀ LIETOJAMIE
AUGU AIZSARDZĪBAS
LĪDZEKĻI

KULTŪRAUGU ŠĶIRŅU
APRAKSTI

AUGSNE UN MĒSLOŠANA

NORMATĪVIE AKTI,
METODIKAS UN VEIDLAPU
PARAUGI

Integrētajā augu aizsardzībā lietojamie augu aizsardzības līdzekļi (papildināts 28.03.2018.)

Dažādi (dezinfekcijas līdzekļi, lauksaimniecībā neizmantojamās zemes, zālieni, latvāņi u.c.)

Rapsim

Graudaugiem

Dārzeņiem, kartupeļiem, garšaugiem

Kukurūzai

Pupām, zirņiem, sojai, lucernai, āboliņam

Augļaugiem un ogulājiem

Mežsaimniecībā

Stādiem, stādaudzētavām, krāšņumaugiem

Liniem, kaņepēm

Sēnēm

Stiebrzālēm

Alternatīvas augu slimību un kaitēkļu ierobežošanā

Valsts augu
aizsardzības dienests

<http://noverojumi.vaad.gov.lv>

Pamatvielas, kuras apstiprinātas lietošanai augu aizsardzībā
(apstiprinātas uz 11.05.2018.)

Vielas nosaukums	Sagatavošana	Kultūraugs	Kaitīgais organisms	Lietojums	Bioloģiskajā lauksaimniecībā
Alus <i>(Beer)</i>	Neatšķaidītu alu ielej traukā ar vāku un izgriež ejas, lai gliemeži tiktu iekšā. Ja nepieciešams, trauku iegremdē augsnē. Var izmantot dažāda veida gliemežu lamatas.	Visi kultūraugi, kurus apdraud gliemeži	Gliemeži <i>(Gastropoda)</i>	Lieto invāzijas sākumā, atkarībā no gliemežu daudzuma, ne vairāk kā 1 lamatas uz 1m ²	Atļauts
Tīruma kosa <i>(Equisetum arvense L)</i>	Novārījuma sagatavošana: 200 g sausu kosu virszemes daļu izmērcēt 10 l ūdens 30 min., pēc tam vārīt 45 minūtes. Pēc atdzesēšanas novārījumu izfiltrē caur smalku sietu un tad desmitkārtīgi atšķaida ar ūdeni. Tādējādi, teorētiski koncentrācija ir 20 g/l, kuru tad atšķaida 10x, kas ir 2 g/l	Ābeles, persiki	Ābeļu kraupis <i>(Venturia inaequalis)</i> , īstā miltrasa <i>(Podosphaera leucotricha)</i> , lapu čokurošanās <i>(Taphrina deformans)</i>	Pavasārī no zaļā konusa stadijas (BBCH 53) līdz ziedēšanas beigām (BBCH 67); Lietošana 2-6 reizes, intervāls 7 dienas. Deva 1000-2000 g/ha (500-1000 l ūdens)	Atļauts
		Vīnogas	Neīstā miltrasa <i>(Plasmopara)</i>	No pirmās atvases stadijas (BBCH 10) līdz ziedķekaru parādīšanās	

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīnas organismi

- ***Xylella fastidiosa***
- **Bakteriālā iedega – *Erwinia amylovora***
- **Āzijas un citrusu ūsaiņi – *Anoplophora chinensis* un *Anoplophora glabripennis***

Valsts augu
aizsardzības dienests

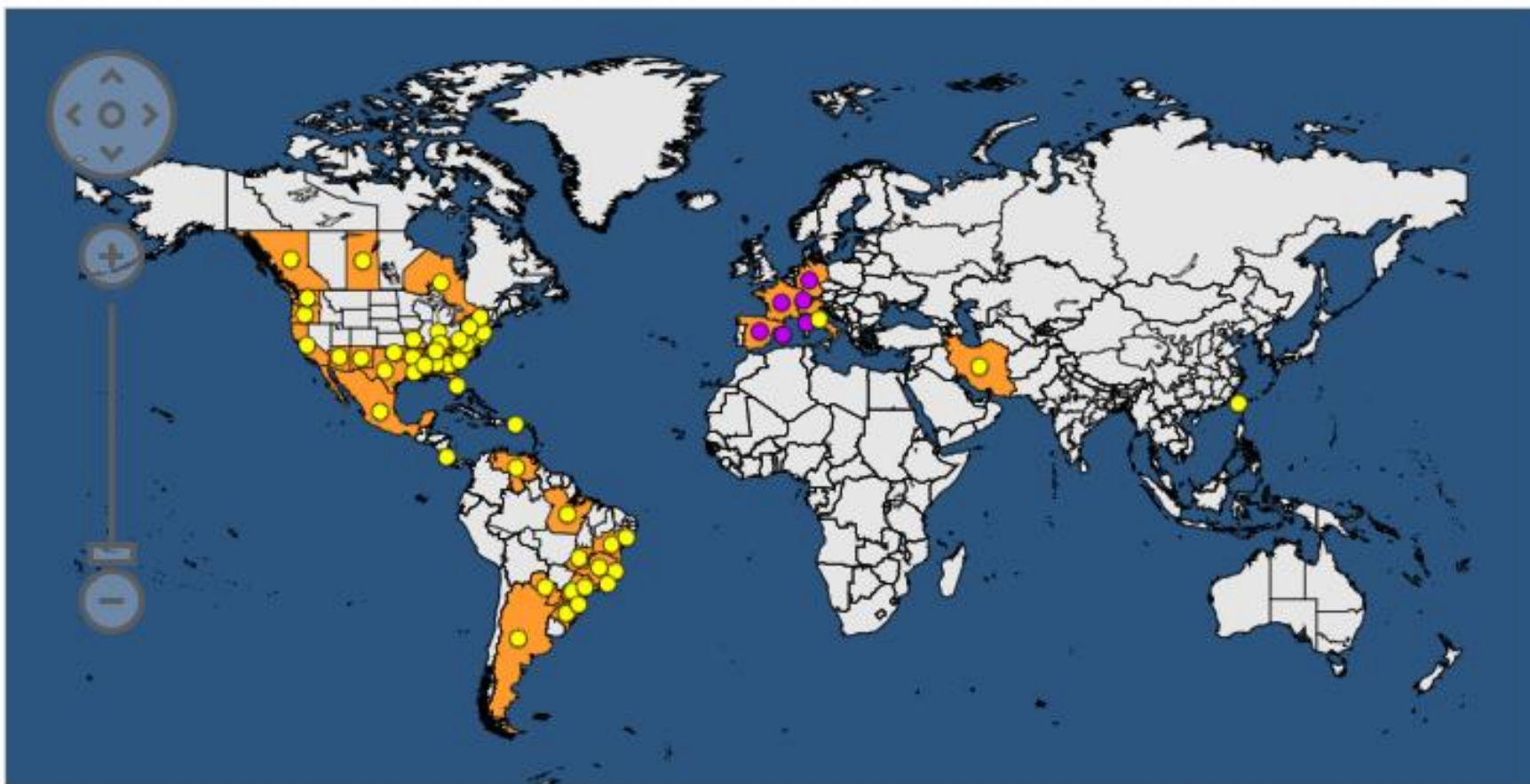
Xylella fastidiosa ***Saimniekaugi***

- **Polifāgs organisms, vairāk kā 300 saimniekaugi – olīvkoki, vīnogulāji, citrusaugi, oleandri, arī vītoli, ozoli, kļavas, zirgkastaņas, avenes, lucerna, āboliņš, nezāles un ļoti daudz citas sugas**
- **Pēc EFSA's veiktā izvērtējuma var ieviesties arī ES ziemeļu daļā**

Valsts augu
aizsardzības dienests

Xylella fastidiosa izplatība

Valsts augu
aizsardzības dienests

Xylella fastidiosa

- Infekcijas sākuma stadijā daļa lapu sāk nobrūnēt (parasti no lapas plātnes malām). Ap atmiruso daļu veidojas dzeltens vai sarkans loks.
- Ar laiku lapas novīst, pilnībā nokalst un nokrīt, bet lapu kāti paliek piestiprināti zariem.
- Dažādiem saimniekaugiem simptomi var nedaudz atšķirties atkarībā no *X. fastidiosa* pasugas.

Valsts augu
aizsardzības dienests

Xylella fastidiosa

Valsts augu
aizsardzības dienests

Xylella fastidiosa Itālijā - 2013.gads

Valsts augu
aizsardzības dienests

Bakteriālā iedega – *Erwinia amylovora*

Slimība ne tikai samazina ražu, bet ir ļoti bīstama arī pašiem augiem.

Ieņēmīgiem saimniekaugiem infekcija izplatās tik strauji, ka jau pēc pirmajām redzamajām inficēšanas pazīmēm tie ātri aiziet bojā.

Valsts augu
aizsardzības dienests

Bakteriālā iedega *Saimniekaugi*

ābeles *Malus* Mill.

bumbieres *Pyrus* L.

krūmcidonijas

Chaenomeles Lindl.

cidonijas *Cydonia* Mill.

korintes *Amelanchier* Med. Roem.

klintenenes *Cotoneaster*
Ehrh.

vilkābeles *Crataegus* L.

pīlādži *Sorbus* L.

eriobotrijas *Eriobotrya*
Lindl.

mespili *Mespilus* L.

ugunsērķšķi

(pirakantas) *Pyracantha*
Roem.

stranvēzijas *Stranvaesia*
Lindl.

Valsts augu
aizsardzības dienests

Bakteriālā iedega *Izplatīšanās*

Izplatās ziedēšanas laikā!!!

Palīdz:

- vējš
- kukaiņi
- bites
- putni

***Ziedēšanas laikā baktērijas caur
ziedlapiņām iekļūst augā un notiek
tālāka inficēšanās***

Valsts augu
aizsardzības dienests

Bakteriālā iedega

Simptomi

Ziedi novīst, nomelnē un iet bojā, parasti paliekot pie auga

Zaru gali nokalst un nokalšanas procesā veido āķi

Lapas un augļi nobrūnē, sačokurojas, izskatās kā apdeguši vai apsaluši

Foto: VAAD

Valsts augu
aizsardzības dienests

Bakteriālā iedega

Simptomi

Slimo zaru miza izžūst un nedaudz nosēžas, izveidojot izteiktu robežlīniju starp veselajiem un slimajiem audiem

Foto: VAAD

Foto: VAAD

Foto:
VAAD

**Izveidojas
ķīļveida
čūlas**

Valsts augu
aizsardzības dienests

Bakteriālā iedega

Latvijai – aizsargzonas statuss:

- Slimība konstatēta atsevišķās vietās, kur piemēro stingrus ierobežošanas pasākumus
- LV audzētais stādāmais materiāls ir brīvs no baktērijām
- LV ievestajam stādāmajam materiālam jābūt audzētam valstī, kurai arī ir aizsargzonas statuss vai arī speciāli izveidota buferzona.

*To apliecina augu pasē norādītā informācija
ZP-b2!!!*

Valsts augu
aizsardzības dienests

Citrusu ūsainis *Anoplophora chinensis*

Āzijas ūsainis *Anoplophora glabripennis*

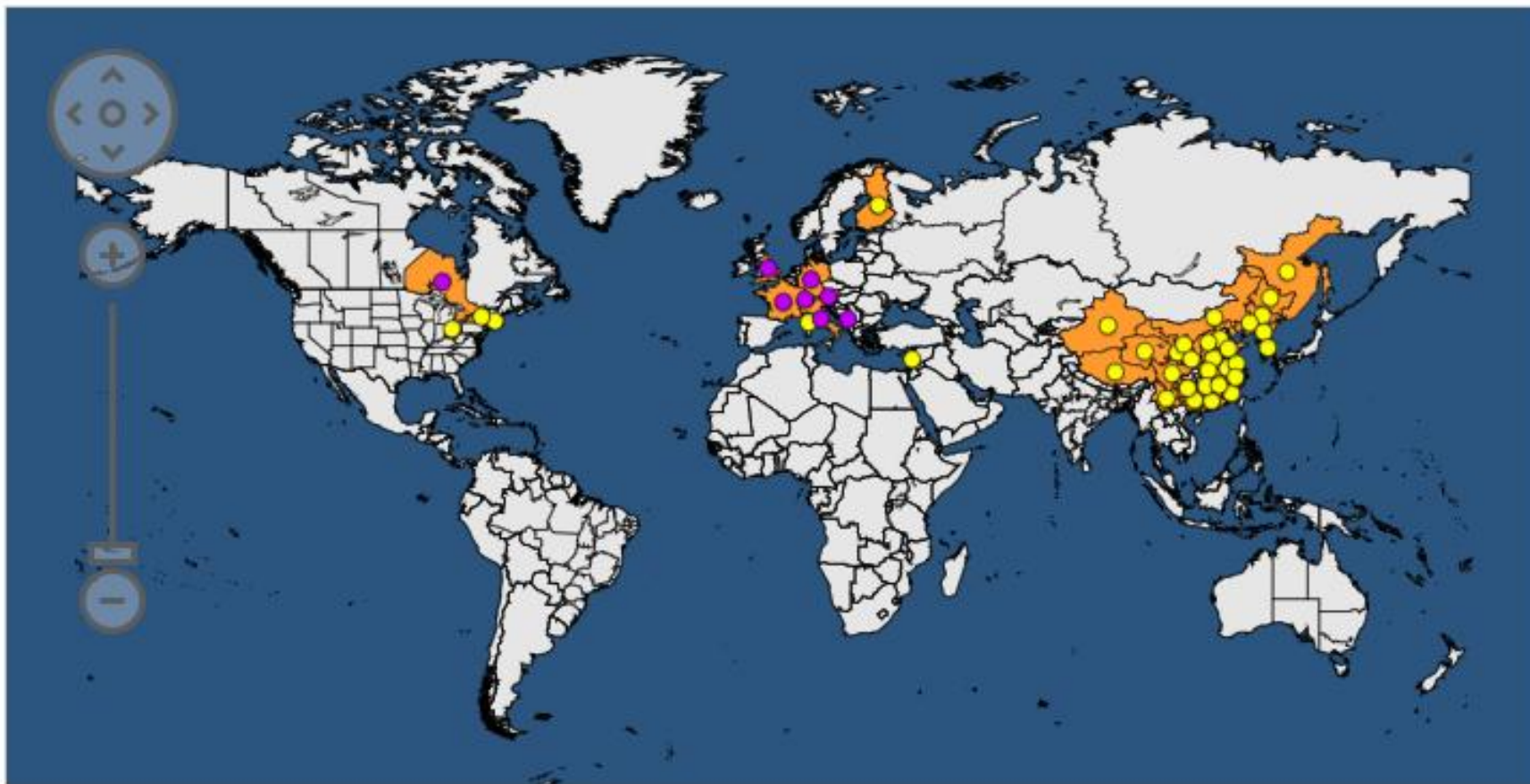

EVIRA

Valsts augu
aizsardzības dienests

Āzijas ūsaiņa *Anoplophora glabripennis* izplatība

Valsts augu
aizsardzības dienests

Āzijas un citrusu ūsaiņi

Pieaugusi vabole

- melna ar gaišiem plankumiem uz segspārniem
- 20-37 mm gara
- ar gariem taustekļiem

Valsts augu
aizsardzības dienests

Āzijas un citrusu ūsaiņi

**Mātīte izgrauž mizā spraugas un zem mizas
izdēj oliņas**

Pēc 1- 3 nedēļām izšķiļas kāpurs

**Kāpurs sāk baroties ar saimniekauga mizas
iekšējo daļu**

**Kāpuram turpinot baroties un attīstīties,
iegraužoties dziļāk koksnē, veidojas sazarotas
kāpurejas, būtiski bojājot saimniekauga
koksnī**

Valsts augu
aizsardzības dienests

Āzijas un citrusu ūsaiņi

Pilns attīstības cikls ilgst 1 – 2
gadus

**Augs no kāpura bojājumiem
nīkuļo, aiziet bojā**

Pieaugušās vaboles var aizlidot
līdz pat 3 km tālu!!!

© Franck Hérard

Anoplophora glabripennis (ANGLGU) - <https://gd.eppo.int>

Valsts augu
aizsardzības dienests

Āzijas un citrusu ūsaiņi Saimniekaugi

Kopumā vairāk kā 100

- **Bērzi** *Betula*
- **Kļavas** *Acer*
- **Lazdas** *Corylus*
- **Skābarži** *Carpinus*
- **Dižskabārži** *Fagus*
- **Vilkābeles** *Crataegus*
- **Vītoli un kārkli** *Salix*
- **Apses un papeles** *Populus*
- **Ābeles** *Malus*
- **Bumbieres** *Pyrus*
- **Rozes**
- **Citrusi**
- u.c.

Valsts augu
aizsardzības dienests

Āzijas un citrusu ūšaiņi

SPS,
LT

Valsts augu
aizsardzības dienests

Āzijas un citrusu ūsaiņi

© Franck Hérard

SPS,
LT

Valsts augu
aizsardzības dienests

Āzijas ūsainis *Anoplophora glabripennis*

ES valstīs konstatētie
uzliesmojumi ir saistīti ar no
Ķīnas ivestu akmeņu kravām,
kravu pārvadāšanā izmantojot
koksnes iepakojamo materiālu

Jāpievērš uzmanība kokiem, kas
aug tuvumā vietām, kur izmantoti
no Ķīnas ivesti bruģakmeņi /
akmens plāksnes

Pazīmes labi pamanāmas veicot
koku apgriešanu/apzāģēšanu

EVIR
A

Valsts augu
aizsardzības dienests

Xylella fastidiosa - ierobežošana

**Vienīgais veids – inficēto koku nociršana
un sadedzināšana!**

Valsts augu
aizsardzības dienests

Aizdomas par augu karantīnas organismu

Jo ātrāk tiek pamanīts un identificēts bīstamais “kaitnieks”, jo pastāv lielāka iespēja to savlaicīgi iznīcināt, pasargājot teritoriju no šī organisma tālākas izplatīšanās.

Lūgums informēt Valsts augu aizsardzības dienestu:

Reģionālās nodaļas inspektoros (www.vaad.gov.lv - kontakti)

Augu karantīnas departamentu (akd@vaad.gov.lv) – 67550925, 67550928, 67757990

Valsts augu
aizsardzības dienests

KUR IEGŪT INFORMĀCIJU

**Valsts augu aizsardzības dienesta
mājaslapās:**

www.vaad.gov.lv

<http://noverojumi.vaad.gov.lv/>

anitra.lestlande@vaad.gov.lv
tālrunis 67185478

Valsts augu
aizsardzības dienests

Paldies par uzmanību!

